

LIDÉ A SPOLEČNOST

Miliardy v kosmu

18

Co mají společného nejbohatší lidé planety? Kromě nemalého jmění především touhu posouvat hranice možného. Poté, co vystavěli svá miliardová impéria na Zemi, teď trojice movitých byznysmenů investuje značné částky do dobytí vesmíru

Jak se doma nezbláznit

32

Pandemie koronaviru nás na dlouhé týdny zavřela doma. Masivně se tak šíří tzv. covidové vyhoření. Jak poznáte, že postihlo i vás, a co dělat, abyste se vymanili z jeho sevření?

Zahodíme bankovky a mince?

69

Čína spustila testovací program s vlastní virtuální měnou. Digitální jüan má nahradit kryptoměny jako bitcoin a zároveň se stát silným hráčem na globální měnové scéně

Báječný svět jídla

72

V rámci ocenění Pink Lady Food Photographer of the Year se již deset let scházejí výjimečné profesionální i amatérské záběry. A na rozdíl od mnoha podobných soutěží smějí autoři své výtvořky v několika kategoriích aranžovat

Smrt číhá v podzemí

78

Urbex, tedy procházení obvykle rozpadajících se staveb, představuje

už roky poměrně běžnou kratochvílí. Při návštěvě některých lokalit však jde o život. Ty nejriskantnější se nacházejí pod zemí

VĚDA A TECHNIKA

Nobelovy ceny: Teplo, tlak a chaos

26

Nobelovými cenami letos švédská komise ocenila vědce, kteří pomohli zjistit, jak fungují nervová zakončení vnímající teplo a tlak. Dále

Patří ISS do starého železa?

Mezinárodní vesmírná stanice řadu let přesluhuje a její fungování na nízké obežné dráze se neobejde bez komplikací. Jak dlouho bude ještě okolo Země kroužit?

strana

53

vyznamenala odborníky na klima či průkopníky katalyzátorů

Implantát na pravém místě

Jen v USA umírá každý den 18 lidí čekajících na transplantaci srdce. Nedostatek orgánů proto pomáhají řešit umělé náhrady, mezi které se nově zařadil také Aeson od francouzské společnosti Carmat

56

Medaile pro české roboty

Ve finále prestižní soutěže amerického ministerstva obrany vybojoval tým Českého vysokého učení technického cenné stříbro

66

Éra nadzvukových strojů

Nadzvuková letadla pomalu, ale jistě hlásí návrat. Slibují rychlejší přepravu i levnější letenky či udržitelný pohon. První objednávky za miliardy korun tak na sebe nenechaly dlouho cekat

82

Zachrání nás bakterie?

V laboratořích už se podařilo naučit bakterie produkovat biopaliva, vytvářet bílkoviny nahrazující maso, nebo dokonce vyhledat a zničit nádorové buňky

92

HISTORIE A PŘÍRODA

Nová tajemství od Mrtvého moře

Izraelští archeologové oznámili nejzásadnější objev posledních šedesáti let – nové fragmenty tzv. kumránských svitků, známých jako svitky od Mrtvého moře

22

Umělá inteligence proti pytlákům

38

V soubojích mezi ochránci zvířat a pytláky měli druzí jmenovaní dosud navrch. Nyní se však situace zvolna obrací: Proti nelegálním lovcům se totiž staví umělá inteligence

Nad námi jen nebe

58

Mezi vítězi aktuálního ročníku Drone Photo Awards nechybějí terasy rýžových polí, ani obrovská stáda ovcí na každoroční pouti za pastvinami. Pokochejte se pohledem na svět očima dronů

ZA HRANICEMI

Agonie Karibského ráje

48

Kuba je jediným komunistickým státem západní polokoule. Ostrov ale letos postihly největší protesty za uplynulé tři desítky let – na vině je nedostatek prakticky všech životních nezbytností

Turisto, jdi domů!

62

Globální karanténa ušetřila cestovnímu ruchu ohromnou ránu. Některým populárním destinacím se však paradoxně ulevilo a na mnoha místech teď proto o návrat k „normálu“ nestojí

Indiáni z TikToku

96

Na světě už snad nezbyvá místo, které by neovlivnily moderní technologie. Internetové připojení mají dokonce amazonští indiáni. A videa, jež natáčejí ve svých vesnicích, si na sociálních sítích připisují miliony zhlédnutí